

חיי אצילות

מלאך בין אנשים | שלשים לפטירתו של הגאון המופלא רבי יהודה בויאר זצוק"ל אשר מכמני התורה היו משוש לבו וכל מעייניו | בנו יבלחט"א הגאון ר' שמואל בויאר שליט"א ונכדיו הרב אברהם קליין והרב משה לבל שליט"א, בשיחה מיוחדת עם 'העדה', מבעירים ניצוצי אש מהאש הגדולה | **חי חיי אצילות ומרומם על כל ברכה ותהלה**

מאת פנחס בן אהרן

מקובלנו מגדולים מדור קודם, כי פטירתם של גדולים מסמלת סיום תקופה; מרן בעל החזון איש זצוק"ל העמיד בדור האחרון דת על תילה, והשריש בקרב בני הישוב את חשיבות התורה ועמלה, דקדוק הלכה ועמידה על משמר התורה בנסיגות התקופה.

אורו של החזון איש זרח על הדור כולו, אבל היו כאלו שזכו להתקרב אליו ממש ולהתחמם לאור האש הגדולה. ואלו, אנשי האמת הולכים ונאספים, עד שכמעט לא נותרו מאותם אבוקות של אור שעמדו לנו להאיר באפלת דור אחרון של עקבתא דמשיחא; אחד האחרונים שבהם היה הגאון והצדיק רבי יהודה בויאר זצוק"ל שהיה - כלשון החזון איש במכתביו על הזוכה לידיעת התורה - כ'מלאך הדר עם בני תמותה'. ופטירתו, מלבד האבידה הגדולה, מסמלת את סיומה של תקופת תלמידי החזון איש.

אמנם לא היה דורנו ראוי לאורו, ומחמדי עולם נסתרו ונגזזו מאתנו, ובפרט בני הדור החדש ששמעו מעט מאוד אודותיו. אכן דמותו שייכת היתה לדור קודם, ועוד בפי גדולי אותו הדור שמו נישא בהערצה מיוחדת ונדירה, ואף הוא כל מאווייו היו חטיבה אחת להמשכת הדרך הטהורה של פעם.

בייחוד היתה הערכתו עצומה ל"העדה החרדית" וגדוליה רבותינו מייסדי עדתינו ומאוריה זצוק"ל. רבות בשנים היה נוהג להרים את תרומתו באופן קבוע למוסדותיה של עדתינו ולתמוך בה ובחבריה ונאמניה. בד בבד היה חבר נאמן במערכותיה והיה נושא בעול כשותף נאמן עם לוחמי מלחמות ה' במערכות הגנת היהדות וענייני שמירת הדת בארה"ק.

כידוע פרק מיוחד בחייו היו פעליו בענייני כשרות המאכלים כמו בענייני תרומות ומעשרות ומצוות התלויות בארץ, בדברים אלו היו לו קשרי עבותות ישירים עם רבותינו

הגאון"צ מאריהו דארעא קדישא והביד"צ פעיה"ק זצוק"ל ויבלחט"א. קשר מיוחד נרקם בינו לבין רבינו הגדול פוסק הדור מרן המנחת יצחק זצוק"ל שהיה מרא דהלכתא בהל' התלויות בארץ ורבי יודל זצ"ל נשא ונתן עמו רבות בעמדו על משמרת הזהירות בכשרות המאכלים.

כמו"כ היו לו קשרי מו"מ רצופים עם גדולי רבני ועד הכשרות דעדתינו. קשר מיוחד היה לו עם כ"ק האדמו"ר מטשאקווא בעל דברי נפתלי זצ"ל, כמו"כ עם יו"ר ועד הכשרות הגאון ר' אברהם ראטה זצ"ל, ועם הרה"ג ר' אברהם אהרן שיינברגר זצ"ל יו"ר ועד השחיטה, וכן עם הרה"ג ר' עמרם ב"ר יעקב בלוי זצ"ל מראשי ועד הכשרות.

היה זה באשר הגיעו אליו בקביעות פניות רבות על בעיות שונות בשדה הכשרות, ומיד היה פונה לראשי ועד הכשרות עדתינו כדי לסדר את הדברים לטובת הכלל ולמען טהרת שולחנם של ישראל. אם כי כל הדברים האלו שעשה בחשאי ובסתור ומאחורי הקלעים נותרו עלומים ובלתי ידועים, משום היותו תמיד איש אפוף מסתורין שעשה הרבה מאוד ואפילו מעט לא דיבר. אפילו לבניו ובני ביתו לא גילה שמץ מנהו מכל פעליו גם בנושאים אלו.

ובראש מאמרנו נציב שמועה מיוחדת אודותיו, שבאחת התקופות משנים רחוקות עברו, כאשר ראשי הנהלת עדתינו פעיה"ק ביקשו פעם להביא מורה ודאין פוסק ודיין ההולם את המשרה לישוב כסאות למשפט על משרת הראב"ד פעיה"ק, והציעו להם הרבה שמות של גדולי ההוראה והפסק, בתוכם היו הצעות שונות מגדולי הדיינים והמורים בבני ברק, ועל כך הגיעו לשאול את פיו של הגאון הסטייפלער בעל הקהלות יעקב זצוק"ל, ובאותו מעמד נכח שם גם שכנו הגאון ר' גדליה נדל זצ"ל.

כשמעו הסטייפלער זצ"ל את השאלה מי מהרבנים בבני ברק מתאים להיות ראב"ד בירושלים, נענה הסטייפלער תיכף ומיד: "רבי יודל בויאר"!

חברי ההנהלה עמדו משתאים ומשתוממים, מאחר והשם הזה כמעט ולא היה ידוע ומוכר. ולגודל תמיהתם גם הגר"ג נדל שנכח במקום הנהן בתוקף, וטען גם הוא בפה מלא שמי שהעטרה הכי הולמתו מבין כולם, זה ר' יודל בויאר...

וכשתהו ותמהו בקול 'הרי כמעט אף אחד לא מכיר אותך, כמעט ולא שמעו עליך אצלנו?...' נענה הסטייפלער זצ"ל בנחרצות: "שאלתם אותי מהי דעתך. לא שאלתם אותי מה דעת העולם". דעתי ברורה שר' יודל בויאר הוא הכי ראוי ומתאים מכולם!...

אכן עם היות גאון שקדן זה כל ימיו מרביץ תורה לרבים ומורה הוראה לאלפים, נחבא אל הכלים היה, ו'שותק' מופלא. תמיד פעל בשתיקה ובסודי סודות, וכמעט הכל לקח אתו אלי קבר. רוב פעליו לא סיפר לאיש, ואף לא לבניו וצאצאיו, ועקבות מעשיו ודרכיו לא נודעו.

מעט מן המעט שנודע וסופר אחר מטתו, העלינו בשורות שלפנינו מאשר זכינו ודלינו בשיחה מיוחדת עם בנו יבלחט"א הגאון רבי שמואל בויאר שליט"א, ועם נכדיו הרה"ג ר' אברהם קליין שליט"א והרה"ג ר' משה לבל שליט"א, שהוסיפו נופך מעדות אישית שחזו בצל זקנם הגדול זצ"ל, מעבירים ומבעירים לנו ניצוצי אש מהאבוקה הבוערת באורו של רבו הגדול מרן החזון איש זצ"ל ותורתו הגדולה, שהיה מסמל בדמותו את "האיש הזוכה לידיעת התורה, נדמה כבן אדם, אבל באמת הוא מלאך הגר עם בני תמותה, חי חיי אצילות, ומרומם על כל ברכה ותהלה".

במעליו יתנכר נער

נולד בשנת תרצ"ד בתל אביב, אביו הר"ר אברהם יעקב ז"ל היה יהודי יר"ש, היה חתנו של האי חסידי קדישא רבי מנחם נחום יאסער' (ליבערזאן) זצוק"ל מחשובי חסידי טשורטקוב - רוזין, (בן הגה"צ רבי שלום יעקבא רוקח מיאסי-קלישיקוביץ זי"ע) שעלה לירושלים עיה"ק והתגורר בשכונה אחוה-גאולה ונסתלק בעשרה בטבת שנת תש"ז ומנו"כ בהר הזיתים.

אמנם ר' אברהם יעקב בויאר ז"ל השתייך לחוגי המזרחי, אבל עם זאת את בניו שלח ל'חידר' - ת"ת "יסודי התורה" בתל אביב. חבריו מחוגי המזרחי תמהו ואף כעסו על ה'צעד המשונה' שלו, אבל הוא אמר להם - "אני מעדיף שבני לא

יסכימו לאכול אצלי, מאשר לשלוח אותם לבי"ס של המזרחי שאז אני לא אוכל לאכול אצל בניי!..." כבר מילדותו ניכרה על הילד 'הודה יואל בויאר' יראת שמים טהורה שהיתה בו, וכאשר שלחו אותו הוריו לזמן קצר לרעננה בעת שהיה חשש סכנה בתל אביב, חשש מהכשרות במקום, ותיכף קם וברח משם.

במשך כמה שנים זכה לגור בירושלים אצל זקינו הגדול הגה"ק ר' נחום יאסער', שכידוע היה עובד ה' בדרגות רמות ונשגבות (ועוד חזון למועד לערוך מאמר מיוחד א"ה על חייו וצדקותו של חסיד קדוש זה. רק לסבר את האוזן נספר: שלאחר הסתלקותו ביקש כ"ק מרן אדמו"ר מתולדות אהרן זצוק"ל את שולחנו, והיה עורך עליו את שולחנו

הטהור בליל הסדר!) באותם שנים למד הילד הרך 'יודל בויאר' בת"ת 'חיי עולם' בירושלים עיה"ק, שם נתגלה בכשרונותיו החריפים והמדהימים ביותר.

בבחרותו שלחו אותו בתחילה ל'ישיבה' בת"א, שם לדאבון לב למדו גם לימודי חול, ואז זכה להכנס למרן החזון איש, והתייעץ אתו אם להמשיך באותה 'ישיבה'. והיה מספר כי מרן החזון איש הוציא שולחן ערוך יורה דעה ופתח בהלכות תלמוד תורה, והראה לו את ביאור הגר"א (כפי הנראה הכוונה לדברי הגר"א זי"ע שם המביא שם את דברי חז"ל על לימודי חול בזמן שאינו מן היום ואינו מן הלילה, ואת דברי הספרי 'ודברת בס, עשה אותם יעקב ואל תעשם טפילה, שלא יהא משאך ומתנך

בשבתו עם זקני ארץ

מלבד קרבתו הגדולה למרן החזו"א, זכה לקרבה מיוחדת עם גדולי תלמידיו – כמו הגאון רבי משה יהושע לנדא זצ"ל מייסד נאמני עדתינו, וכמו בני אחותו של החזו"א – הגאונים רבי חיים גריינמן זצ"ל ורבי שמריהו גריינמן זצ"ל ועוד.

ועולה על כולנה שזכה ללמוד שנים רבות עם גדולי תלמידי החזו"א, הגאון רבי גדליה נדל זצ"ל, אתו למד שנים רבות משמונה בבוקר ועד ארבע, ועם הגאון רבי יחזקאל ברטלר זצ"ל אתו למד כחמישים שנה. כך זכה להיות ממעתיקי שמועה של מרן החזו"א זצוק"ל.

כן זכה להסתופף בצלם של מרנן ורבנן מצוקי ארץ, וקיים בעצמו "גדול שימושה יותר מלימודה". זכה להתקרב למרן הגרי"ז הלוי מבריסק זצוק"ל, ולדבר אתו בד"ת הרבה. ותמיד הצטער על שלא הלך לראות את אפיית המצות של הגרי"ז לקבל יראת שמים...

מסופר, שכשלחם מרן הגרי"ז נגד 'חזית דתית מאוחדת', התפרסם אז מכתב מהת"ח בבני ברק נגד הענין, והיו שאמרו להגרי"ז שהמכתב מזויף. נענה הגרי"ז בפקחותו, כי ודאי שהמכתב לא מזויף, שהרי רבי יהודה לא חתום עליו, (שכן לא רצה לפגוע באביו שהיתה לו שייכות לענין) ואילו היה מזויף, היו מביאים גם את חתימתו!... – ויש לציין שרבי יהודה היה אז סך הכל בן עשרים וארבע!

בהזדמנות אחרת, בעיצומה של המערכה נגד 'היכל שלמה', בירר אצלו הגרי"ז מבריסק, איך היחס של ה'סטטיפלער' זצוק"ל ל'היכל שלמה', האם הוא מסכים להכנס לשם?... וישב לבאר לו עד כמה חמורים הדברים.

בהזדמנות אחרת הוזמן לאסיפה אצל הגרי"ד הלוי סאלאוויצק זצ"ל ר"י בריסק בענין בית החולים שערי צדק, שטרחו בזה גדולי ירושלים למנות שם מנהל ירא שמים. אחר כך אמר הגרי"ד, "היה כאן אחד שמצא חן בעיני, ניכר עליו יראת שמים!"

ובתורתו יהגה - השקיעות העצומה

המופת העצום אותו ראו הכל עין בעין, היה שקיעותו העצומה בתורה בלי הפסק כלל. באחרית ימיו שאל אותו אחד ממקורביו בעת רצון 'במה הארכת ימים', והשיב: "שנים רבות הייתי שקוע בלימוד בלי הפסק והיחס הדעת כלל!"

ולא היתה זו גוזמא, אלא דברים כהוייתם: שקוע היה כל הזמן, כולל בשעת שינה!... וכמו שאמר לאחד מבניו, "אני ישן עם תורה – וקם עם תורה!"...

הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל הצביע עליו ואמר פעם לבנו (בדרך צחות): רואה אתה יהודי זה? הוא מקיים את כל השולחן ערוך בדקדוק רב, לבד משיטת הפוסקים שלא ללמוד בהרהור לפני ברכות התורה!... שכן – מיד שקם תיכף הוא שקוע בלימוד.

לפני שנים, עבר אירוע מוחי חמור ל"ע, ואחרי תקופה התאושש. כאשר אחד מבני המשפחה שאל אותו האם כבר חזר לאיתנו, אמר שכבר לא מצליח

בחופה. לימינו נראה הגרי"צ ויסבקר ר"י בית מתתיהו זצ"ל

בריקוד בשמחה עם חבריו מתלמידי החזו"א זצ"ל

עדות ובקשה

מהגאונים הנדולים וגדולי תלמידי החזו"א ובנו שלישי"א

כ"ג אדר תשע"ג

היינו בחריש במקום שהאדניאולוגים חוכרים וראינו שחופרים במערות שנואה בתוכם צורת נוכים, עזה בצורת הקברים שבזמן חד"ל.

וכן נמצאו שם עצמות אדם שהוציאו אותם מקבורתם והנה המקום בסנה של היטוטי שכבי.

והננו בבקשה לכל מי שבידו היכולת להשתדל בשמירת המקום, שישתדל בכל יכולתו

יהודה בויאר משה חיים בויאר

העדות על מערות הקבורה בחריש

החזו"א הורה למחותנים לכתוב בז'כרון דברים 'שיעסוק בתורה כל ימיו', וכן התנו שלא ילך לרבנות (רבים מהלמדנים בני אותה תקופה הגיעו לבסוף לרבנות או דיינות...), אביו דאג, ושאל את החזו"א: ופרנסה מנלן? והחזו"א השיב: "פרנסתו מובטחת לו!"... וכמוכן שכך היה!

תקופה אחרי האירוסין שלח מכתב לכלתו, וכתב "ברוך ה' חזרתי לעניינים, החברים אומרים שאני שוב מדבר בלימוד באמצע השינה!"...

אלא בהם, שלא תערב בהם דברים אחרים), לאמור; כך היא דרכה של תורה, ואין לערב חול בקודש! ואכן, בהמשך עבר לב"ב למחיצתו של החזו"א ולמד אז בישיבת פונביז.

ואגב, גם אחיו יבלחט"א שלמד באותה 'ישיבה' בת"א, וכשרצה לעבור לישיבת פונביז לא הסכימו לקבל אותו. רבי יהודה זצוק"ל ישב ובכה בדמעות שליש מבלי הפוגה – על כי "לא נתנים לאחיו להיות בן תורה!..." הרב מפונביז 'הגרי"ש כהנמן זצ"ל ראה אותו בוכה, ולא יכל לעמוד בפניו וקיבל את אחיו!

ומאז הכירו את רבי יודל, ידעו שהוא שקוע בלימוד באופן מיוחד ממש, ולמד בהתמדה עצומה ובלי הפסק, ודבק בכל לבו ונפשו ברבו ראש הישיבה הנודע הגאון רבי שמואל רוזובסקי זצ"ל.

לאחר תקופה שחזר לביתו ראו הוריו שרזה מאוד, ובאו לראש הישיבה הגאון רבי דוד פוברסקי זצ"ל לשאול על כך, משבדקו את הענין התברה, שבכל יום הוא מדבר בד"ת עם רבו הגר"ש רוזובסקי מאחרי השיעור בבוקר ועד תחילת הסדר אחה"צ, כך יצא ש'דילג' לגמרי על ארוחת הצהרים בישיבה... ומאז דאג לו הגאון ר' דוד שבני ביתו יכינו אוכל במיוחד בשבילו.

'הבחור שאפשר לדבר אתו על מקוואות'

אחרי ארבע שנים של שקיעות עצומה בתורה, הלך – בהוראת הרב מפונביז – להבחן אצל מרן החזו"א על כל סדר נשים. החזון איש התפעל מידיעותיו, בתוך הדברים גילה החזון איש כי הוא למד גם זבחים בעיון רב, ואף עסק הרבה במקוואות.

לאחר תקופה הגיע מקורבו של החזון איש הר"ר משה חיים אקון ז"ל שביקש שידוך לבת אחיו היתומה, והחזו"א מיד הציע את ר' יהודה, אלא שלא זכר את שמו, ואמר לו לחפש את הבחור ש'אפשר לדבר אתו על מקוואות'.

באותה עת היה רבי יהודה בן תשע עשרה בלבד, ותמה באוזני החזו"א: הרי אני צעיר, ורוצה עוד ללמוד בשקיעות וברציפות, וכי אוכל אחרי החתונה ללמוד כך? והחזו"א השיב: "רבי עקיבא אייגר והבית מאיר גדלו אחרי החתונה!..." דברים אלו היו לו כצוואה קדושה, ובימי זקנותו היה חוזר על דברי החזו"א לפני צאצאיו בדמעות.

לפני אירוסיהם כשהתבקש לקיים 'עד שיראנה', כמעט ולא דיבר. בני המשפחה התפלאו מאוד, עד שחששו אולי הוא לא רוצה בשידוך, ובאו לספר לחזו"א. החזו"א הבין שזה בגלל שהוא שקוע בלימוד כל כך כדרכו, ואמר לו: ביטולה זו היא קיומה, תשתדל שלא ללמוד באותו זמן. למעשה הצליח – במאמצים מרובים – כשלושת רבעי שעה שלא לחשוב בלימוד...

כך קם השידוך ונהיה. האירוסין היו כחודשיים לפני פטירת החזו"א, באותו זמן היה החזו"א חולה וחלש, ומקורביו ניסו להניא אותו מלהשתתף בשמחה, אך החזון איש לא אבה לשמוע אליהם והתאמץ ובא במיוחד לכבודו של החתן הצעיר ת"ח צורב.

שלא להרהר בד"ת לפני ברכות התורה, וזה סימן שכבר חזר לאיתנו...

זמן רב לקח לו להתלבש... היה מכניס את היד לשרוול, והנה מצא תירוץ לקושיא שכל כך הטרידה את מוחו!... הוא שוקע במחשבה, ושוב מתנער וממשיך להתלבש, ושוב נמצאה פיראא עצומה על התירוץ, הוא מחפש אחר ראייה, והחולצה נשכחה... כך היה מדי יום ביומו!...

היה שקוע בלימוד ברחוב כבבית המדרש. בהיותו בחתונה תוך כדי שהוא מרקד לפני החתן, ואחרים מרקדים למולו, היה שקוע בתורה, ותוך כדי כך משיח בד"ת בקושיות ותירוצים שנתחדשו לו כעת!...

פעם השתתף בחתונה של תלמיד, ולפתע מיהר לצאת, ביקשו ממנו שישאר עוד מעט שיצא החתן מ'חדר יהוד', אבל הוא התנצל כי התחדש לו כעת מהלך חדש, והוא ממהר ללכת ולרשום אותו שלא ישתכח ממנו!...

היה לומד בלהט אש קודש עם כל 'הרמ"ח והשס"ה', ולוחם במלחמתה של תורה. כך סיפר חתנו, שכאשר הוציעו לו את בתו של רבי יהודה, ניסו להסביר לו מיהו האב, ואמרו לו 'זה אותו האב שתמיד רב ומתקוטט עם בנו בלימוד!'

עוד לפני עידן הטלפון הסלולרי, היה חפץ לדבר בלימוד עם בנו בכל עת גם מחות לשעות החברותא, הוא קנה מכשירי קשר, וכך היה ממשיך לדבר עם בנו בד"ת. לא פעם היה אפשר לשמוע צעקות וויכוחים בד"ת, בשעות מאוחרות של הלילה...

כאמור עבר אירוע מוחי ל"ע לפני כשלושים שנה. כשהתחיל להתאושש, בא אחד מנכדיו ללמוד אתו, ואז גילה ששכח תלמודו ל"ע, ופרץ בבכי נורא! הנכד נבוך ונסוג ללכת, הוא קרא לו ותמה, "למה הלכת? בוכים, אבל ממשיכים הלאה לנסות שוב!..."

למעשה מתחילה שכח הכל, ויהי לפלא שאת כל שיעורי מורו ורבו הגר"ש רוזובסקי לא שכח, ואפילו את השאלות ששאלו בזמן השיעור!... - בו בזמן שעוד לא זכר חלק מבני המשפחה שלו!...

לאחר זמן חזר זכרונו כשהיה, בחסדי ה'. פעם כאשר הורו לו הרופאים שצריך ללכת לבריכה לצורך בריאותו, כשהגיע למקום מסוים בבריכה אמר לבנו שלווה אותו שהנה יש כאן 'פס ארבעה' שחוצץ ומפסיק. הבן התפלא, וכי עירוב צריך כאן? והוא השיב, "פשיטא, עד כאן אפשר להרהר בלימוד בלי לחשוש שנמצאים מול בית המרחץ!..."

גדול בתורה והרבצתה

כל ימי חייו עמל בתורה בהתמדה נוראה ובעיון עצום, וזכה לידיעת התורה מופלאה, משנתו היתה סדורה ובהירה בכל מקום, ורבים נאותו לאור תורתו.

בקיאותו במרחבי התורה היתה עצומה ונוראה, אמרו, שידע בעל פה כל התוס' והרשב"א, ואת בעל המאור וה'מלחמות' בעל פה!... היה בקי עצום בקצוה"ח ובנתיבות המשפט, ובשאר ספרי מאורי

מימין בריקוד בשמחה עם הגר"ש קרליץ והגר"ח גריינמן זצ"ל

עם בנו יבלחט"א הגאון ר' משה שליט"א

ברייתחא דאורייתא עם התבוחא

גילוי דעת

הנה הארנון "אתרא קדישא" אשר נתייחד ע"י מרן ודרכו...
 הגאון ר' דוד מייזלר זצ"ל ז"ל
 ובראשו שופר ירידו הגאון רבי דוד מיכאל ספיר זצ"ל א"א.
 וכל גדולי ישראל ובראשם אהרן זללה"ה ממנו ירידו על
 הארגון הנ"ל והגאון השומר נראשו כי הם הראויים לכך
 וגם רבוא כדברים עם הגורמים החשובים והנכונים בדבר
 אבן שמואל בנסחם בסבת הארנון ודבר אספרי זכרתי ארץ חיים
 וכאשר נודע לנו כי אנשים מתוך הסתמה פורחורים ריב ומריבים
 סרה כהגדרים שפירל שלי"א. ופוצאים ריב הארגון והגאון
 בראשו דנה אצל נודמי הפולמן

הננו לגלות דעתנו כי

מעשים אלו הינם
בכלל הירוס הדת
 וכל הידא לנכשו ירחק מהם ומהמונם.
חיים קייבסקי

שווארד הדי ווארט יצחק טובי ווייס ש.י. נסים קרדיץ
 מונטל אסיק יהודה ביאר אריה ליב אבהפט

המחאה על המצירים לאתרא קדישא

הדורות.

פעם אחד ציטטו לפניו ריטב"א, ואמר בתקיפות שאין ריטב"א כזה! אחרי שבדקו, התברר שזה ריטב"א שיצא כעת מכתב יד שעדיין לא למד אותו... זכרונו היה מבהיל. לא אחת גנש תלמידי חכמים, והזכיר להם ד"ת שדן איתם לפני עשרות בשנים.

אהבת התורה העצומה שהיתה בו השפיעה על רבים, והיו שסיפרו שזכו לגדול לת"ח, כי היה להם

לדוגמא של אהבת תורה, וממנו למדו. היה לומד עם נכדיו בחברותא, ולאחר מכן היו מלווים אותו אל החברותא הבא - הגאון רבי יחזקאל ברטלר זצ"ל, שכבר המתין לו מחוץ לבית, ותיכף שראה אותו ברחוב כבר המשיכו בלימודם המשך למה שאחזו אתמול...

מצעירותו ממש מסר שיעורי הלכה במקומות רבים. במשך שנים רבות מסר שיעורים בהיכלי הישיבות לאלפי חתנים, והאיר עיני ישראל בספריו הבהירים 'קיצור הלכות' על הלכות נדה ומצוות התלויות בארץ ושמיטה.

מסר שיעורים רבים בכוללים, ובכל מקום שהתבקש היה בא להרביץ תורה. כאשר הקים הגאון ר' חיים גריינמן זצ"ל את ישיבת 'בית שמעיה' לבני עדות המזרח, ביקש ממנו שיבוא להאציל מרוחו בישיבה, ועד סוף ימיו - היה מגיע לישיבה במסירות נפש.

דקדוק הלכה

היה מדקדק בהלכה באופן מופלא, וכל צעדיו היו - כלשון רבו החזו"א - בהתייעצות עם ד' חלקי שולחן ערוך.

שמירת התורה וההלכה עמדה בראש מעייניו וזה היה השיקול בכל צעד ומהלך בחיים. בימי זקנותו הוצרך לעבור דירה, וכשהתעניין על הדירה, לא שאל שום דבר, רק כמה מזוזות צריך לבית, וגם ביקש שישימו במקלט הבנין. מלבד זה לא ענין אותו כלום!

הקפיד על כשרות המאכלים בדקדוק רב, ולא אכל משל אחרים. כשהוזמן לשמחות היה מביא אתו את האוכל, ולשבת היה מביא כמובן מנורת 'לוקס', שלא יזדקק להשתמש באלקטרי בשבת.

אחת מבנותיו הוצרכה להתאשפז בבית חולים במקום שאיננו שומר תורה ומצוות, מיד כשהתקשר אליה היתה השאלה הראשונה - הדחופה ביותר, מה היא אוכלת בבית החולים, הרי היא לא יכולה לאכול שם שום דבר.

פעם כאשר התארח בשבת לרגל שמחה, נתנו להם חדר בדירה. לאחר מעשה, התברר שהיתה שם ספה, אך הוא חשש משעטנו וישן על הרצפה! כל ימי חייו הקפיד שלא יעמדו לכבודו, עד שבא לגיל שבעים, ומאז כבר לא התנגד - שהרי כך הלכה...

לעת זקנתו החליט להחמיר שלא לטלטל בשבת גם בתוך חדר המדרגות של הבנין, כך שלא יכל להצניע את המפתח בחדר המדרגות, ומיד באותו יום דאג להתקין מנעול מספרים על הדלת, מכיון שיש בביתו קופות צדקה, והוא 'שומר' עליהם, ואיך יתכן שתשאר דלת פתוחה כשכספי צדקה בבית!...

כך שם לב לדברים שאחרים לא ראו בהם בעיה, ואם היה צריך להעיר או להוכיח לא חשש ולא עשה אף 'חשבונות', אם זה לבני משפחה ולנכדים וכדו', לא כאלו שחוששים 'חלילה' להעיר להם, כי מי יודע מה יהיה... הוא הביע את דעתו דעת תורה בלי חשבון.

היה מקפיד - כדעת החזון איש - שלא להשען

על ספרי קודש ואף בשעת לימוד, ואף שלא להשען על ארון ספרי קודש. כאשר בנו התארס, שם לב שהכלה נשענה על ארון הספרים, ומיהר להסב את תשומת לבו – מבלי לחשוש 'מה יאמרו' וכדו'. קיום ושמירת הלכה היא החיים, וכי לא יסייע לאחרים לחיות?...

פעם השתתף בחתונה ובגד החתן התלכלך והחתן ניסה לנקות והוא נזעק לעזמתו – "אסור! אסור! חתן אסור בעשיית מלאכה!..."

על אף שדקדק בהלכה והחמיר על עצמו, הכל היה בחשבון וביחס נכון אל בני משפחתו. כך השיב משנשאל למה אינו מקפיד על 'משקים מגולים' כפי שהקפיד החזו"א? והשיב, שכל חומרא שמחמיר בה, הוא בודק קודם אם אשתו ובני ביתו יוכלו לעמוד בה, וכאן חשש שיהיה להם קשה, ולפיכך לא החמיר בזה.

כך גם היה בנטילת ידים אחרי הקידוש, שהחזו"א הקפיד ליטול באותו חדר, והוא לא הקפיד. ומשנשאל השיב, כי בתחילה הקפיד, אך כיון שהיה נשפך מעט, לא רצה להחמיר על חשבון אחרים!... ועם זאת, משנודע לו שבבית כלתו הקפידו בזה, הורה להביא לה מים שטיטול בסלון...

אחרי שנים רבות השיגו עבורו מערכת מיוחדת של נט"י על יד המיטה, ומאז ביקש שיעבירו את המערכת גם לנטילת ידים לסעודה. מיד כשהיתה לו אפשרות להחמיר – שלא על חשבון אחרים – מיד חזר למנהגו.

זהירותו בממון היתה מופלאה, נזהר מכל סרך גזל ומכל חשש הכי רחוק של ממון שאינו שלו.

וידוע המעשה שהיה, שפעם נסע עם מונית, ובאמצע יצא ובעל המונית המתין לו, אך הוא שקע בד"ת והתעכב הרבה, וכשחזר הלך בטעות לצד אחר של הרחוב, ולא מצא את נהג המונית, הוא מיהר לשלוח מודעות רבות לתלות בכמה תחנות מוניות באיזור גוש דן.

– היה זה ביום האירוסין של בתו, והיה עסוק בזה עד שהגר"ח גריינמן זצ"ל הורה לו שיכול להמתין למחר, ורק אז הלך לשמחת האירוסין. לאחר זמן נמצא הנהג והוא שילם לו את שכרו. היה לו קרוב משפחה שהיה מתקן שעונים ונפטר בביתו, וכשהגיעו לפנות אותו ראו שיש דם על הרצפה, כשבאו לנקות רצו להשתמש עם כלי העבודה שהיו שם, אך הוא התנגד ועצר אותם: גזל! – הרי יש לנפטר יורשים ואסור לקחת דברים מבלי רשותם!...

כליל המידות

היה מעוטר במידותיו הטובות עד להפליא, וכל הנהגותיו מחושבות ושקולות היו שלא לפגוע חלילה באחר.

בימי כלולות בנו, היה הזוג הצעיר צריך לנסוע במונית, אך רבי יהודה חשש שכן בשכנות היתה בחורה מבוגרת שעדיין לא מצאה את זיווגה, ואם ימתנו למונית היא עלולה לראות אותם. ולכן ביקש שילכו לרחוב סמוך, והוא יעצור מונית וישלח אותה אליהם! אותה שכנה ידעה מהחתונה, ואפילו הכי, שלא תהיה לה צביטה בלב!...

עם הגרא"י סאלאווייציק ר"י בריסק יבלחט"א

זעקת ישני יפו
הגאון הגדול ד' יהודה בויאר שליט"א
יצא עם המוני בית ישראל
מחר יום ה' כ"ו בתמוז
להשמיע קול זעקה גדולה ומרה
על חילול הקברים ביפו רח"ל
הסעות מב"ב יצאו החל מהשעה 8:30 מרחוב חזו"א פינת ישמח משה
חזו"א יבלחט"א

בצאתו למקום החילול ביפו

בעצרת מחאה נגד מעצרו הגר"ד שמידל שליט"א

כך נזהר כמאש מפגיעה באחרים, ואם היה לו איזה חשש הכי רחוק שמא פגע בכהוא זה, מיהר לבקש מחילה עד שהיה בטוח שנתפייסו לגמרי. פעם העניק צביטת לחי בחיבה לילד משכניו, והילד פלט 'איי', והוא נזדעזע ואמר מיד: "אתה לפני בר מצוה, תעשה לי טובה, ותזכיר לי כשתהיה בר מצוה שאפייס אותך", כמוכן, שהוא זכר בעצמו ובא לבקש מחילה מהבחור הרך...

פעם אחת דברו אתו בלימוד בישיבה, אמר לבחורים שחייבים לעצור כעת ולהכנס לשיעור שלא לגרום חלישות הדעת לרמי"ם בישיבה, ואחרי השיעור חיפש את אותם בחורים לבקש מהם סליחה – אולי אמר להם מדי בתקיפות... ומעשה היה, שאחד מגדולי הרבנים קבע להפגש אתו בירושלים, ואיחר, והוא הקפיד על איחור הזמן. אותו רב נבהל מאוד וחשש לנפשו מקפידא, ומשראה רבי יודל שכך הם הדברים פייס אותו

וביקש ממנו מחילה על שהבהיל אותו, ושוב התקשר אליו בלילה, ובערב יוכ"פ התקשר אליו רבי יודל שוב לבקש מחילה על שהפחיד אותו...

כשהיה בבית חולים אחרי אירוע מוחי ל"ע, ביקש להתקשר לאברך צעיר אחד, וביקש ממנו מחילה. התברר כשתוך כדי שעבר האירוע מוחי האברך הנ"ל רצה לדבר אתו בלימוד ואמר לו שאין לו כח, (וכך בעצם התגלה שהוא בעיצומו של אירוע מוחי...) אבל הוא חשש שמא אותו אברך נפגע מזה...

מידת הכרת הטוב שהיתה בו היתה מופלאה, והיה טורח להתקשר להודות לכל אלו שעזרו וסייעו לו. בכל ערב ראש השנה היה מתקשר לכל העסקנים שעזרו לו בפעולותיו הכבירות, להודות להם ולברכם. ולא פעם טרח ללכת לשמחות של אלו שהיה חייב להם הכרת הטוב – גם על חשבון שמחות של צאצאיו!...

בישיבה היה בחור שסייע לו לסחוב תיק. חתונתו של אותו בחור התקיימה בנתניה, והוא לא יכל לנסוע לחתונה, התאמץ וטרח לכתוב לו מכתב ברכה באריכות והודה לו על כל מה שסייע לו. קרה פעם שכמעט ונפל בישיבה, והיה בחור שלמד אתו והציל אותו ברגע האחרון, וכהכרת טובה למד אתו רבות בשנים עד יום פטירתו!

יראתו קודמת

טהור וקדוש היה, ויראתו קודמת היתה לחכמתו, וכך גידל את בני ביתו ושומר עליהם מכל משמר.

לאחת מבנותיו הוצעה עבודה במקום חרדי, וכל העובדים יראים ושלמים, ובאה לשאול בדעתו. רבי יודל הלך לברר האם יש קשר בין הגברים לנשים, ואמרו שהכל נפרד, אבל ישנם דברים הכרחיים שיתכן ותצטרך לדבר לצורכי העבודה עם העובדים, מיד אמר לבתו: "אף אם תרעבו לחם – אל תעבדי שם!..."

פעם הביאה בתו ספר קריאה, משראה את הספר שלדעתו לא היה מתאים לרוח היהדות, רצה להשליכו לאשפה... אלא שהבת עצרה אותו תיכף שהספר לא שלה... מפאת השעה המאוחרת לא היה שייך להחזיר את הספר לבעליו, אבל הוא לא הסכים להשאיר זאת בבית, וביקש שתצא תיכף ותשים אותו בארון החשמל שבחוץ – "בבית שלנו זה לא יהיה!..."

היה רגיל ללמוד בכל יום כמה ספרי מוסר, ומלבד זה היתה לו קבלה ללמוד בכל יום קטע בספר "שערי תשובה" לרבינו יונה זי"ע, ואף 'ביומו האחרון' שמר על קביעות זו, על אף שלקח לו כחצי שעה לקרוא קטע קטן, התעקש לקרוא בעצמו ולא סמך שיקראו לו.

תדיר היה מחשב חשבונו של עולם, כל מקרה ומאורע היה בעיניו כתמרוז אזהרה – שמא משמים מסמנים לי לחזור בתשובה. פעם אחת כשהיה בחתונה נפל, ותיכף מיהר לעשות תשובה אולי נכשל חלילה בביטול תורה...

כאשר היה נצרך שיעלו אותו במדרגות עם מעלון, אמר שזה מסייע לו לעשות תשובה, כי מפחד ליפול ומתעורר מזה לתשובה!...

אר"י.

הוא היה הולך ברחוב ועיניו צדו מחברות של ילדים עם ד"ת, ולבו נחמץ על חילול הקודש, והיה מרים כל דף של ד"ת שהיה רואה, והקדיש זמן במשך כל שבוע שהיה טורח בעצמו להתעסק באיסוף וקבירת הגניזה, עד שלאחר תקופה פעל להקמת 'מפעל הגניזה'.

ועל כך סופר מעשה נפלא: ר' יהודה זצ"ל בא פעם לשהות למנוחה בשכונת בית וגן בירושלים, ובאותה תקופה פרצה שריפה בבית דפוס במקום ואלפי ספרים התגוללו בבזיון, הוא ראה את המחזה, ומיהר להתחיל לאסוף!...

הוא קרא לבני משפחתו, ואלו אמרו כי בלאו הכי לא יצליחו לאסוף הכל, אך בשבילו לא היתה זו טענה כלל - כך רצון ה' ועלינו לעשות את המוטל עלינו, ולא עלינו המלאכה לגמור!

כך עמד וחישב עם בניו כמה זמן יכולים לתת לזה, ועל פי חשבונו יצא ששעתיים ביום הם יכולים לאסוף, הביאו שקים ואספו מדי יום כל ימי שהותם במקום!...

על משמר ההלכה

טרח להעמיד את הדת על תלה, ועסק בהקמת בית דין צדק בבני ברק, ותיקן תיקונים גדולים בעניני הקדושה והצניעות, ודאג לגדור פירצות רבות.

היה ממעמידי השמיטה ומצוות התלויות בארץ. הוא היה מי שדאג להקים בעיר 'מעבדת שעטנז'. וכן היה הוא שעסק להחתיים 'היתר עיסקא' עם הבנקים השונים.

כשנודע לו על בעייה של ריבית בתשלומים לחברת החשמל, קם ונסע להנהלת החברה ודיבר על לבם, עד שהצליח לשכנע אותם שהוא יפתח חברה חדשה שבה לא יהיו התנאים הבעייתיים מבחינת ריבית, וחברת החשמל תהיה תחת החברה שלו, וכך הצליח לפתור את הדבר...

אחד הדברים שפעל היה שלא יעבדו בבני ברק בימי חול המועד, וטרח הרבה בזה עד שעלתה בידו.

כך גם בשנתו האחרונה כשכבר היה רתוק לכסא לגלים, ראה שבונים בחול המועד, מיד ביקש מהפועלים להפסיק, והם אמרו לו שהם שכירים, ושיידבר עם בעל הבית, הוא בירר מי הקבלן, והתברר שהוא מכיר את אביו ותיכף התקשר אליו

אחד מצוות פעילי 'אתרא קדישא' דיבר פעם עם ארכיאולוגים שחיטטו בבית החיים העתיק ביפו, והללו סיפרו כי היו שניים שעמדו ובכו, היה זה רבי יהודה זצ"ל יחד עם להבח"ח עוד תלמיד חכם חשוב שליט"א. הם קפצו לתוך מערת קבורה שהארכיאולוגים ביקשו להרוס אותה ובכו מרוב צער, כשהם מתחננים אל הפועל שעל הטרקטור: "תנו לנו לפחות עוד רבע שעה למחות על חילול המתים!..."

לפני כעשור שנים, עת יצאו משולי המחנה להפריע לפעולות ארגון הק' 'אתרא קדישא', יצא מגדרו וחרג מדרכו בקודש וחתם על מחאה נוקבת נגדם. וכאשר הפריעו בזה אחר זה במקומות שונים ברחבי ארה"ק שצצו 'היתרים' שונים ומשונים, היה זה באחד המקומות בפרוייקט דירות בעיר חריש, שהתחילו אז לגעת בקברים תוך כדי הפצת שקרים, הטריח עצמו בטלטולא דגברא, לא הסתכל על כבודו, ולא חת על כוחותיו החלשים, והגיע יחד עם בנו יבלחט"א הגאון רבי משה חיים בויאר שליט"א לביקור פתע במקום, ומיד לאחר מכן פרסום עדות נאמנה, מה שגרם להפסקת החילול ב"ה.

כן באותה תקופה כשהיו שניסו להכשיר ח"ו לגעת בביה"ח בעיר באר שבע, קרא אליו ל'כולל חזו"א' רב מסויים שהנפיק החותמת שלו על החפירות, והורה לו למשוך ידו כליל מעסק הקברים, והאגודה שהתעסקה בדבר נסגרה אז על מסגר ובריה.

וכאשר עצרו אז ברוב עזות וחוצפה במקום החילול באר שבע, את הגאון הגדול רבי דוד שמידל שליט"א יר"ר אתרא קדישא, הטריח עצמו רבי יודל זצוק"ל להשתתף בעצרת המחאה בבהכ"נ לדרמן בב"ב נגד המעצר הנפשע. וכן בפרשת בית החיים בב"ש יצא להעמיד דברים כהווייתן וטרח להגיע לעצרות המחאה שהתקיימו בבהמ"ד סאטמאר בבני ברק (כ"ט תשרי ע"ד) וכן במקום החילול ('ז' אד"ב ע"ד), והיה זה מחזה מצמרר לראות את הגאון הישיש מזיל מעיניו דמעות ורתחות באשר לא עצר עוז בנפשו וכאב לבו (כפי שאפשר גם להבחין בתמונה).

מפעל 'הגניזה'

אחת הפעולות החשובות שפעל היתה הקמת 'הגניזה' בבני ברק - שבהמשך התפשטה בכל רחבי

"חתמתי ערבות להקב"ה!..."

רב פעלים היה רבי יהודה זצוק"ל, לתורה ולתעודה. וכשאנו באים להתבונן על פעולותיו הרבות, עלינו להקדים במעשה:

הוא החזיק ברשותו חומר כימי מיוחד בשביל ביעור ה'פרוטה חמורה' עליה מחללים את המעשרות. פעם אחת נגמר החומר וכאשר באו לבקש ממנו, היה צריך להשיב פניהם ריקם, הוא הצטער מאוד ותינה את צערו על שלא טרח לקנות חומר עד ש'נתקע' בלי החומר, הכל התפלאו, וכי מה הוא אשם שנגמר, וכי הוא חייב למישהו משהו? ואילו רבי יודל זצוק"ל התפלא על השאלה, ואמר - "והרי חתמתי ערבות!..." בניו התפלאו, על איזה ערבות חתם? והוא השיב בפליאה על פליאתם: "הרי חתמנו ערבות להקב"ה!..." כל ישראל ערבים זה לזה - 'ערבות' זו אינה רק להוציא ידי חובה בקידוש של שבת... ערבות פירושה שחתמנו שנדאג ונעשה הכל בשביל שכל יהודי יוכל לקיים את התורה!...! ודבר זה מחייב אותי - אני ערב!..." כך חי ומכח ערבות זו עשה כל שביכולתו כדי שכל יהודי יוכל לקיים את המצוות בדקדוק ובהידור.

וכל פעליו הרבים לא פגעו בכי הוא זה בשקיעותו העצומה בתורה - כך אמר הגאון רבי חיים גריינמן, שהוא רגוע כששולח אותו לשליחות מצוה, כי הוא יודע בודאי שלא יפריע הדבר לתורתו.

באותם שנים עוד לא הוקמו כל קופות הצדקה של ימינו, והוא היה הראשון שהיה הראשון שדאג להקים "קרנות צדקה ליתומים", כשהוא טורח בעצמו לקרוא לנדיבי עם ולכנס אסיפות. כך חי בהרגשה: אני ערב! אני חייב. זהו תפקידי. אני עושה מה שצריך. בלי חשבונות. בזריזות ובלי עצלות פעל בתחומים רבים.

למען שוכני עפר

פעל רבות במערכה הכבירה נגד גזירת ניתוחי מתים ר"ל. באותה תקופה יצא בעצמו ושמר על נפטרים לבל יחללו אותם ח"ו.

היה מראשי אגודת "אתרא קדישא" יחד עם די"נ יבלחט"א הגאון הגדול רבי דוד שמידל שליט"א, ועד סוף ימיו היה טורח לפעול ולהפעיל למען שוכני עפר, וגם היה יוצא למחות נגד מחטטי שכבי ה"י ואף בחולשתו באחרית ימיו כשהוא מגיע בשארית כוחותיו רתוק לכסא לגלים.

להתאים לו. אותו ראש ישיבה ראה בזה הזדמנות פז – והתנה את קבלת הבחור בתנאי שיבוא פעם בשבוע ללמוד עם אותו בחור, וימסור שיעור בישיבה – ורבי יהודה הסכים!...

פעם באו אליו לבקש ממנו שיתפלל על אחד שהיה ל"ע מלופף ביסורים רבים, ואחרי שנה בירר מה שלומו, ואמרו שרוב הדברים הסתדרו, ובקשו שימשיך, ואמר "קיבלתי על עצמי כל השנה לקום חמש דקות מוקדם יותר להתפלל עליו, אינני יודע אם אוכל להמשיך בזה!"...

יום אחד ראה אותו אחד מבני משפחתו יורד מהאוטובוס לירושלים, מכיון שבאותו יום לא היתה אף שמחה או עיסוק שהצריך נסיעה לירושלים, תמה באוזניו למה נסע לירושלים? ואז נודע לו דבר מופלא;

בישיבת בית שמעיה שם היה מרבני הישיבה, הקפידו על השכמת הבוקר. היה בחור בישיבה שלא עמד בזה, הנהלת הישיבה הציעה שהוא ילמד עם רבי יהודה זצ"ל בבוקר, אך גם זה לא עזר. משכלו כל הקיצין, התבקש הבחור למצוא לו ישיבה אחרת, ואכן, הוא עבר לישיבה בירושלים.

רבי יהודה זצ"ל חשש איך יתייחסו אליו, בחור שנזרק מישיבה, לכן טרח בזקנותו לעלות לירושלים, שם ביקר אותו בישיבה ולמד אתו, כך יראו שהוא 'בחור חשוב' – שאחד מזקני הרבנים בישיבה הקודמת בא ללמוד אתו!...

במשך שנים רבות טרח לקנות 'חריין' בכמות גדולה מאוד, מכיון שהערבים היו חותכים בסכינים שלהם את החריין שהוא דבר חריף, והיה משקיע בזה זמן רב בערבי פסחים לחתוך החריין בעצמו עבור אחרים, ולא חס על כבודו בהיותו אחד מגדולי הת"ח שבדוד.

לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים

משמייא קזכו ליה לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים, ורבים השיב מעון, וקירב רבים והפכם לבני תורה מובהקים.

בצעירותו נסע יחד עם אחד מגדולי הת"ח לציון הרשב"י זיע"א, ושם פגש בחור מבני עדות המזרח, ששהה במקום והיה מסייע לעולים לציון. הוא

התקבלו. אותו עסקן התפלא, ונכנס למנהל כשהוא פגוע: 'כל כך הרבה הפצרותי ולא הסכמת, ואיך כאן הסכמת תוך חמש דקות?' אמר לו המנהל אתה דיברת אל השכל, ויש לי נימוקים בשכל לא לקבל. הוא דיבר אל הרגש, ישב ובכה בדמעות! ושאל אותי "מי יקח אחריות על הילדים האלו אם חלילה לא תכניס אותם אל החיידר", לא יכולתי לעמוד בפניו!...

פעם אחת הלך עם בני משפחתו לאפיית מצות, בדרך ניגשה אשה וספרה שהבן שלה בלי ישיבה ולא רוצים לקבל אותו. תיכף אחרי האפיית מצות נסע לדבר עם ראש ישיבה שחשב שיכולה

שימחה בבנו. אלא שהתברר שכבר המקום מושכר לאחרים, אך רבי יהודה לא ויתר, ודרש ממנו שידרוש מהשוכרים להפסיק את העבודה, ולא נח עד שהופסקה העבודה!

גם חנויות של מסחר ועסקים דרש שלא יפתחו בחול המועד, רק חנויות מזון, וכאשר ראה פעם בעל עסק שפתח את חנותו בחול המועד, מיד נכנס אליו ודרש שישגור את החנות, אלא שהלה טען שזה 'כדי חייו', ומותר לו!... מיד הוציא מכיסו כסף, ונתן לו שישגור את החנות – אף שלפי מצבו מותר לו, אבל שלא לפרוץ פירצה בחומות הדת בבני ברק.

לטרוח בטובת הזולת

לפלא היו מאמציו הכבירים לסייע ביד כל אחד הצריך סיוע, ובמיוחד דאג לכל אותם צעירים שלא מצאו להם מסגרת ולא התקבלו מסיבות שונות. היה בחור שהתייעץ אתו איפה ללמוד בירושלים ואמר לו שילך ללמוד בישיבת מיר, אחר כך נודע לו שבאותה תקופה לא מקבלים בישיבה. למחרת קרא לו ואמר לו שכבר התקבל!... התברר שנסע במיוחד לירושלים לדבר ע"ז עם הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל...

היתה משפחה מיישוב רחוק שרצו לשלוח את בניהם לת"ת בבני ברק, אלא שלא הסכימו לקבל אותם, והיה יהודי חשוב שלקח על עצמו להכניס אותם לת"ת, והפציר הרבה ולא עלתה בידו. מששמע רבי יהודה זצ"ל, קם ועלה אל המנהל, אחרי חמש דקות יצא מהמנהל שהודיע שהם

בביה"ח העתיק בבי"ש

בהגיעו למקום

מימין יושב ובוכה בדמעות רותחות

בא אתו בדברים והשפיע עליו שלא ימשיך לצבא הטמא אלא ילך ללמוד בישיבה קדושה, ודבריו היוצאים מן הלב השפיעו, והלה עבר לישיבה קדושה וכיום הוא מגדולי מרביצי התורה בבית שמש.

הוא לא הסתפק בכך שדאג לשלוח אותו לישיבה, והמשיך לדאוג לו לאחר מכן. בהמשך השנים היה מוסר אותו ת"ח שיעורים לבנות במוסד לא חרדי, והבנות שם רצו ללכת ל'שירות לאומי'. הוא בא אל ר' יודל זצ"ל שידבר על לב הבנות.

ר' יהודה לא היה איש דברים, אבל לחשיבות העניין הסכים. הוא הגיע ודיבר מעומק ליבו במילים פשוטות בלי מליצות, חזר על כך ש"זה איסור חמור ללכת לשירות לאומי", שוב ושוב, כך שלוש דקות.

למעשה התברר - כי כל אותן בנות לא הלכו לשירות לאומי!... וראו בחוש כי "מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעים"!

להציל משמד הגיוס לצבא הטמא

פעל רבות להציל בחורים משמד הגיוס, עד שבמשך הזמן יצר קשרים עם בכירים בצבא שסייעו לו מאחר העריכו את גדלותו, וכך חילץ רבים מזרועות הצבא הציוני.

פעם הגיע אליו בחור שלא שהה במסגרת ישיבתית, כך שכשהגיע לגיל גיוס היו לו בעיות. יודעי דבר אמרו לו שילך לרבי יהודה, והוא כבר יסדר את העניינים.

הוא הלך אתו למשרדי 'ועד הישיבות', וביקש מהם לאשר פטור בשבילו. אלא שכאמור בגלל שהבחור לא היה לפני כן בישיבה, אמרו לו שאי אפשר לתת לו אישור, הוא נעמד ודפק על השולחן והכריז בעוז: "לא אצא מכאן עד שהבחור יהיה מסודר!"...

הם ראו את הנחישות, ואמרו 'נעשה מה שאפשר, אבל אין לנו מה לעשות!...' והוא הציע להם שיכתבו מכתב לרשויות הצבא עם הסיפור. הם כתבו, לאחר מכן הגיע המכתב לוועדה צבאית, והם נתנו לו דיוחי בדרך פלא.

גם במערכה הכבירה נגד 'גיוס בנות' פעל הרבה,

והיה צריך להמתין זמן רב בשביל זה, כל זה לא הפריע לו.

ביומו האחרון, ו' מרחשון תשפ"ה, עוד ישב ולמד עם חברות עד כלות הכוחות. אחד מבני המשפחה חשש שהוא לא במיטבו, וכשהזמינו רופאים התברר שהוא בסכנת חיים ממש, ותיכף האיצו אותו לבית החולים, ועוד זכה והספיק להניח תפילין ולהתפלל ולהתוודות לקבל עול מלכות שמים, אחר כך הרדימו אותו, וכמה שעות לאחר מכן עלתה נשמתו בסערה השמימה.

רוכב ערבות שש ושמה בבואו אליו נפש נקי צדיק וקדוש, חטיבה דאורייתא ששלט בכל מכמני התורה - משוש לבו וכל מעייניו כל ימי חייו.

הותיר אחריו בניו הרבנים הגאונים רבי משה חיים בויאר, רבי שמואל, רבי שרגא, רבי נחום, וחתניו הרבנים הגאונים: רבי יקותיאל לבל, רבי שרגא פרוינד, רבי חיים קליין מראשי ישיבת קרית מלאכי, רבי רפאל פרידמן, רבי מרדכי ספרא. נכדים ונינים ההולכים בדרכיו הע"י.

וברכה הותיר אחריו סדרת ספרי ההלכה הידועים "קיצור הלכות", הנחשבים ספרי יסוד בהוראת הלכה למעשה ע"פ שיטות החזון איש, קיצור הלכות נדה. קיצור הלכות תרומות ומעשרות. קיצור הלכות שביעית. קיצור הלכות חלה.

לא היה הדור ראוי לאורו, אוי לו לדור אשר מחמדי עולם נסתרו ונגזזו ממנו, בחייו ובמותו. אֲנָשֵׁי אַמוֹנָה אֲבָדוּ, גְבוּרִים לַעֲמוּד בְּפֶרֶץ, הָיוּ לָנוּ לְחֻמָּה. מִרְבַּ עוֹנֵינוּ אֲבָדָנוּם, נֶאֱסַפּוּ מִנּוּ בְּחֻטְאֵינוּ, סָעוּ הָמָּה לְמַנְחָתָהּ, עָזְבוּ אוֹתָנוּ לְאַנְחוֹת.

ופעמים רבות שהחביא בביתו בנות שהצבא חיפש אחריהם, ולא ירא ולא חת.

על מסירות נפשו למערכה תעיד העובדה הבאה: ביום החתונה של בתו, נודע לו על בת שלקחו אותה לצבא, והלך לשחרר אותה, וב"ה עלה בידו וחזר סמוך ממש לשעת החתונה. ואמרו בני המשפחה, כי אם לא היה עולה בידו, היה נשאר עוד, גם על חשבון החתונה, עד שהיה מצליח... כאשר היו כאלו ששרפו חנות תועבה, ידעו שאצלו ימצאו מקלט, והתחבאו בביתו עד יעבור זעם...

ותשתק ליום אחרון

בשנותיו האחרונות הלך ונחלש, והיה רתוק לכסא גלגלים, ועם זאת היה שקוע בתורה, גם מתוך יסורים ומכאובים ל"ע. הוא לא שת לבו למצבו ועמל והתאמץ במסירות נפש, גם כאשר היה מצבו קשה לא ויתר על אף הידור מצוה, תפילה וקריאת התורה, וכל דקדוקי הלכה במס"י. כאשר היה לו שבר בגלגל, הרופא אמר לו שלא לעמוד, אבל הוא החליט שהוא צריך לעמוד, וכבר ב'מזמור לתודה' סימן שיעמידו אותו...

לפני כמה שנים בפורים שחל ביום שישי נפל עד שהיה חשש לחייו, אך כמה שעות לפני שבת שחררו אותו, והיה באפיסת כוחות ונרדם כל הזמן, אבל מיד ביקש להתפלל מנחה וסעודת פורים. ואחר כך קראו לפניו את המגילה ולא ויתר עד ששמע כל המגילה סמוך לשבת.

ביום הושענא רבא באחת בשנותיו האחרונות הפסיד קדושה, והלך לשמוע קדושה במנין אחר,

בתפילת רבי חיים פלאגי ז"ע